

Izhaja vsak ponedeljek
in četrtek ob 8. uri
— predpoldne. —
Stane za celo leto 16 L.,
za pol leta 8 L., za četrt
leta 4 L. Za inozemstvo
celo leto 30 L.
Na naročila brez
dopolne naročnine se
ne oziramo.
Odgovorni urednik:
RICHARD OREL.

GORIŠKA STRAŽA

Številka 93. V Gorici, v ponedeljek zvečer 26. novembra 1923. Letnik VI.

Nefrankirana pisma se
ne sprejemajo. Oglaš
se računa po dogovo
ru in se plača vnaprej
list. izdaja konsorci
„GORIŠKE STRAŽE“
Tisk. S. Spazzal
v Trstu.
Uprava in Uredništvo
ulica Mameli 5.
(prej Scuole).

„Ne moremo, ne smemo“!

Kakor poročamo v današnji številki, je bil izdan za nemške kraje odlok, ki prepoveduje verski pouk v materinem jeziku. Ta odlok je izšel na Trentinskem, a slična odredba se bržčas pripravlja tudi za slovensko in hrvaško ljudstvo.

Sveta dolžnost nam narekuje, da dvignemo že danes svečan in odločen ugovor proti nameravanemu vladnemu naklepu.

Izjaviti moramo, da se je podala vlada v boj, kjer ne bo imela posla z nami, temveč s postavnimi oblastvi Katoliške cerkve. Za ves krščanski svet obvezni cerkveni zakonik določa namreč v kanonu 1332, da se mora božja beseda oznanjati vernikom v domatem jeziku. To je neprekršljiva, absolutno veljavna postava Cerkve, od katere ne morejo katoličani niti za las odnehati.

ZGODOVINA NAS UČI

Katoliška cerkev ni nikjer in nikdar, v nobeni deželi, nobeni državi in nobenem času popustila od tega načela. O tem govori jasno zgodovina nove dobe.

Ko je pruska vlada hotela vpeljati v poljske šole nemški verouk, tedaj se je vzdignil Vatikan in z njim vsi pruski škofje ter se odločno postavili v bran proti nakani, berlinskih oblastnikov. Nikdar ni dovolila Cerkev, da bi postala vera sredstvo politične propagande te ali one vlade.

V dokaz naj služi n. pr. konflikt, ki ga je imel s svojo vlado nemški škof Zwerger radi verskega pouka v soli. Ko so posvetni oblastniki vanj silili in zahtevali, naj odneha od svojih načel, jim je prostodušno odgovoril:

„Dolžnosti, katere je meni naložil Bog, hočem v vsakem slučaju izpolniti. Če je mogoče, jih izpolniti brez konflikta, bo to meni vselej najljubše. Če bi pa moral izbirati med konfliktom z vlado in med izpolnjevanjem svojih dolžnosti, se ne bom nikdar pomisljal, za kaj se imam odločiti.“

In v okrožnici na svojo duhovščino je isti škof izjavil:

„Ne obrekovanje ne grožnje in ne trdi ukrepi nas ne bodo ustraševali; z nezlojivim pogumom bomo govorili, delovali, trpeli... Če nam bodo stavili zahteve, ki se ne dajo združiti z našimi dolžnostmi do Cerkve, tedaj naj zadoni tudi z naše strani odločen odgovor: „Non possumus. Non possumus!“ Ne moremo, ne smemo!“

Tako je govorila Cerkev vselej, ko je branila veljavo svojega nauka in svobodo svojega poslanstva.

Novi odlok bo izzval tudi pri nas boj med Cerkvijo in državo.

Nemcem je vlada prepovedala veronauk v materinem jeziku.

Podprefektura v Bocnu je izdala dekret, v katerem ukazuje, da se mora vsi v vseh šolah, kjer je vpeljan italijanski učni jezik, tudi veronauk v italijanskem jeziku.

Ta vladna odredba je izzvala med nemškim ljudstvom nepopisno ogorčenje in se po našem prepričanju ne bo mogla izpeljati.

Vladni dekret nasprotuje namreč cerkvenemu pravu, ki zapoveduje, da se mora vsi veronauk izključno v materinem jeziku. Vlada je izzvala boj med Cerkvijo in državo, to se pravi kulturni boj.

Kaj se godi po svetu?

Narodne manjšine na Češkem.

V deželah češkoslovaške republike ne bivajo le Čehi in Slovaki. V mejah te mlade države se nahajajo tudi močne nemške in mažarske manjšine ter nekaj stotisoč Poljakov in Ukrajincev. Ali jih Čehi hudo zatirajo? Tristo let je češki narod bil podložen Nemcem. Odkar je nemški cesar v bitki na Beli gori leta 1620, premagal češke vojne trume pa do leta 1918, so Čehi bili narod druge vrste, povsod zapostavljen in preganjan od Nemcev. Šele ko je napočila »pomlad narodov«, ko je leta 1848. revolucija združila neznanski absolutizem cesarjev, kraljev in plemstva, se je češki narod začel polagoma dvigati. Čehi so stopili v trdovraten, težak boj za obstanek. Za vsako češko šolo so se borile cele dežele, za vsako sodnijo s češkim jezikom, za vsako od Nemcev ogroženo občino so se morali Čehi biti z vsemi silami. Nemci so se posluževali državnih oblast, dvora, vojaških bajonetov, da bi ponemčili češko ozemlje. Snovali so v čisto, čeških krajih nemške šole, iz tvornic in iz državnih podjetij so odpuščali češke delavce. Z bogatimi pomudbami so vabili na svojo stran ljudi, ki naj bi zasadiли češkemu narodu nož v hrbet. Zastonj. Mladi slovaški narod se je dvignil. Tudi zanj je bila ura zmage.

Prišel je dan obračuna. Češki narod je dobil svoje zatiralce v pest. Ali jih je začel preganjati, zatirati nemški in mažarski jezik, zapirati nemške šole?

Listina jezikovnih pravic.

Pred nami leži razprava, ki jo je napisal Nemec F. Adler v zborniku »Zeitschrift für Politik« o jezikovnem pravu v češkoslovaški državi. Pisatelj, ki ni prijazen Čehom, ugotavlja, da je v temeljnih zakonih republike zagotovljena narodnim manjšinam pravica, »da svobodno rabijo svojo materinščino v zasebnem in javnem občevarju in prometu, v zadevah vere, tiska, pri javnih nastopih vsake vrste in v javnih zborovanjih.« Ustava, na katero prisežejo predsednik republike, senat in poslanska zbornica ter vsi državni uradniki, določa to temeljno pravico narodnih manjšin.

Kako je s šolami?

V šolskem zakonu so natančno določene pravice narodnih manjšin. Če se v kaki občini — tudi če je čisto češka, — pojavijo stariši, ki za določeno število otrok zahtevajo nemško šolo, jo dobijo. V občinah, ki štejejo vsaj eno petino Nemcev ali Madžarov, se po zakonu ustanovi nemška, oziroma mažarska ljudska šola. Srednjih šol imajo Nemci razmeroma več ko Čehi in Slovaki! Razen tega obstoji v Pragi celotno nemško vseučilišče in nemška tehnična visoka šola.

Jezik na sodnijah.

Omenjeni nemški pisatelj se pritožuje, da se godi Nemcem težka krivica na sodnijah. Jezik narodnih manjšin se uporablja ustno in pisмено pri razpravah in v vlogah le v onih sodnih okrajih, kjer je vsaj peti

del prebivalstva nemškega ali mažarskega rodu.

Tudi okrožna sodišča in celo najvišji sodni dvor morajo razpravljati in reševati vloge v jeziku nemške ali mažarske stranke, če biva ta v okraju, ki ima vsaj 20 odstotkov drugorodcev. Predstavljajte si, dragi prijatelji, da bi ta zakon veljal pri nas. Na vseh sodnijah Julijske Krajine, celó v Trzinu, v Gradiški in v Kormilnu, bi bil slovenski jezik doma! Da, še na okrajni sodnji v Čedadu bi sodniki morali voditi razprave v slovenskem jeziku in izdajati spise in sodbe slovenskim strankam v slovenščini. In če bi Slovenec vložil utok na prizivno sodišče v Rim, bi dobil od tam razsodbo v slovenskem jeziku!

Na Češkoslovaškem se Nemci pritožujejo, da se jim godi krivica. Zadržajo, da bodi nemški jezik enakopraven s češkim tudi tam, kjer je Nemcev le deset ali pet odstotkov prebivalstva. Prav imajo! Ker pravica se mora izvršiti, naj bo število veliko ali majhno.

Pravice narodnih manjšin pri oblastvih.

Kar velja za sodnije, velja za vse državne urade. Notranji uradni jezik je češki, t. j. notranja uprava in promet med uradi se vrši v češčini. Toda v okrajih, kjer je 20 odstotkov drugorodnih, morajo uradniki znati jezik manjšine, morajo občevariti s strankami v njih jeziku, morajo sprejemati in izdajati spise v nemškem, mažarskem ali poljskem jeziku! Nemški pisatelj pravi, da Čehi kršijo njih pravice, ker zakon določa enakopravnost nemščine le tam, kjer je Nemcev vsaj 20 odstotkov. Tak zakon da je krivičen.

To velja za držano upravo. Samoupravna oblastva, t. j. okrožja in občine pa sama določajo svoj uradni jezik. Nemška okrožja in občine imajo samo nemški uradni jezik, mažarske občine samo mažarski, poljske občine samo poljski uradni jezik. Kdor občino vzdržuje, ta jezik določuje.

Še druge pravice.

Državljeni plačujejo v državno blagajno davke. Ko državni urad predpiše davek, nič ne prša, ali si češke ali nemške ali turške narodnosti. Kaj pa ko država ta denar deli? Tu bi se lahko zgodilo, da bi močnejši denar le zase porabil, da bi le sebi zidal ceste, elektrarne, šole, bolnišnice itd. Stoj! kliče tu češki manjšinski zakon! Manjšine morajo dobiti iz državnega denarja pravičen delež za vzgojne, človekoljubne, prosvetne in verske namene svojega ljudstva. Manjšinami država denarja krasti ne sme!

Druga važna določba je, da mora vlada vse državne zakone izdati v jezikih vseh manjšin. Kako spoštuje češka republika drugorodne manjšine, kaže dejstvo, da smejo nemški, mažarski, poljski in rusinski poslanci govoriti v parlamentu v rodnem jeziku.

Nemški pisatelj Adler ostro napada te manjšinske zakone in zahteva, da se pravice Nemcev in drugih manjšin še bolj razširijo. Ah, ko bi primorskim Slovincem dali tako krivičen zakon!

Zastava nove Anglije.

Naši bralci že vedo, da si bo angleško ljudstvo izvolilo nove poslance. Zadeva je neprecenljive važnosti za celo Evropo. Tri velike stranke stopajo pred angleški narod. Konservativci, ki so do sedaj imeli veliko večino, hočejo zaščititi angleško blago s carino. Njim stopa nasproti združena liberalna stranka, ki je razgrnila zastavo z napisom: Svobodna trgovina — močna Zveza narodov — zaščita narodnih manjšin — mir, delo, obnova Evrope — socialne reforme delavnim stanovom. Tretja velika skupina, delavska stranka, je ravno kar izdala proglas na narod. Ta proglas je zelo zanimiv. V njem stranka najprej strnjeno poudarja temeljna načela: Delavno ljudstvo mora biti za pravičen družabni red. Postopno morajo preiti rudniki, banke, tvornice iz rok posameznikov v roke družbe. Delavci morajo biti soudeleženi pri upravi in čistem donosu podjetij. Brezverski materijalizem angleška delavska stranka odklanja in zagotavlja starišem svobodno izbero šole in svobodo vere. Ni čudno, da je med poslanci te stranke vrsta odličnih katoličanov. V drugem delu proglaša napoveduje delavska stranka boj proti zaščitnim carinam. S tem, da Anglija umetno zavaruje svoje izdelke pred konkurenco, si sama škodi. Carine so le ovira za svobodno izmenjavo blaga pričajo o verižniškem duhu, zastrupljajo življenje naroda, ustvarjajo gnulobo v državnem življenju. Ljudstvo bo obubožalo, cela Evropa bo manj proizvajala, če vlada upelje zaščitne carine. V tej točki se delavska stranka popolnoma strinja z liberalno.

Za mir med narodi.

Angleška delavska stranka odločno napoveduje: Zvezo narodov je treba razširiti in okrepiti. V njej morajo dobiti dostop vse države, tudi Nemčija in Rusija. Vse spore med državami in vse pritožbe narodnih manjšin naj rešuje mednarodno razsodišče. Če pride delavska stranka do vlade, bo takoj sklicala vse države na posvet, da popravijo mirovno pogodbo in da rešijo vprašanje vojne odškodnine, ki jo dolguje Nemčija in vprašanje vojnih dolgov. Slednjič stranka zahteva, da se upostavijo diplomatske in trgovske zveze s sovjetsko Rusijo.

Zahteve delavske stranke se v velikem delu krijejo s programom liberalne skupine. Kajti angleška liberalna stranka ni nič podobna liberalnim, kapitalističnim in nazadnjaškim skupinam drugih dežel. Angleški liberalizem ima socialnega duha in socialen program, a socialna usmeritev in pa skupne mirovne težnje so most med liberalno in delavsko stranko. Lahko se zgodi, da bo zavládala na Angleškem zveza liberalcev in delavcev. Potem bi se politično obličje vse Evrope na mah izpremenilo. Nemčija bi si oddahnila, ententa bi razpadla in najbrž bi Amerika zopet stopila na poprišče evropske politike.

V Nemčiji

je ministrski predsednik Stresemann moral odstopiti. Vrgli so ga socialisti, ker je preostro nastopal proti njihovim organizacijam. Isti dan je diktator v Seeckt razpustil vsa komunistična in vsa fašistovska politična društva. V zadnjem hipu je vla-

da postala silno odločna, toda tudi ta korak socialnih demokratov ni potolažil. Francozi z veliko skrbjo pazijo, kako bo sestavljena nova nemška vlada.

Gospodarstvo naše države.

Ko je Mussolini prišel na vlado, je izrekel trdno upanje, da bo močno dvignil veljavo lire. Proglasil je načelo, da mora država varčevati do kosti. Obljubil je, da bo fašizem korenito zazdravil državne finance, tako da v par letih primankljaja ne bo več. Glavno glasilo Ljudske stranke «Il Popolo» razkriva, kaj je fašizem dosedaj dosegel. Zadnji dan 1. 1922, si dal za en dolar 19 lir in pol, 17. novembra 1923, pa si moral plačati zanj 24 lir! Lira je v zadnjih treh mese-

cih izgubila 10 odstotkov svoje vrednosti, o pomeni, da moramo vse blago, ki pride iz inozemstva, plačati za 10 odstotkov dražje.

Kako je prišlo do tega žalostnega pojava? «Il Popolo» našteva več vzrokov. Predvsem je rurski spor težko zadel italijansko industrijo. Lira pada pa tudi zato, ker vlada z desnico strašno varčuje, z levico pa razsipa. Silno so narasli troški za vojno, za mornarico in zrakoplove. Narasli so izdatki za tajne stroške, za obrestovanje dolgov, visoki so izdatki za vzdrževanje fašistovske milice. «Le slepci si morejo zakrivati ta strašni porast izdatkov» pravi navedeni list, in zahteva, da vlada razsipnemu gospodarstvu napravi konec.

DNEVNE VESTI

Avstrijski Nemci protestirajo.

Poitalijančevanje drugorodnih sol je vzbudilo v Avstriji enako ogorčenje kakor v Jugoslaviji. V tirolskem deželnem zboru v Inomestu je bila vložena nujna interpelacija radi zatiranja Nemcev v Italiji, ki so jo podpisali socialisti, kršč. socialci in nemški nacionalisti. Sklenila se je protestna resolucija na Zvezo narodov. Protestu se je pridružil deželni glavar. Občinski svet v Inomestu je sklenil, da v znak solidarnosti s svojimi brati krsti najvažnejše ulice in trge mesta z imeni pomembnejših nemških krajev na Trentinskem. Ena ulica se bo imenovala ulica Perathoner; to je nemški župan, ki so ga bili Italijani pregnali čez mejo.

Tudi v dunajskem parlamentu so razpravljali o poitalijančenju nemških sol. Državni kancler Seipel se je priključil tirolskemu deželni glavarju in v imenu krščanskih socialcev je protestiral neki poslanec, rojen na Trentinskem.

Razprave v Inomestu in na Dunaju so nasle seveda odmev v časopisju vse države.

Koliko dolga ima Italija?

Dne 31. marca je dosegel dolg naše države 188 milijard in 296 milijonov lir, t. j. 188 tisoč 269 milijonov lir.

Nemška ljudska stranka

na Trentinskem je sklenila ostro resolucijo proti poučevanju veronauka v italijanskem jeziku in izjavila, da vprašanje ni več politično, ampak versko. Zato imajo prvo in odločilno besedo cerkvena oblastva.

Škofje imajo besedo!

Radi prepovedi veronauka v materinem jeziku se je javilo posebno odposlanstvo nemških vernikov pri knezoškofu v Briksenu in enako odposlanstvo je šlo k knezoškofu v Trento. Odposlanci so poročali o strašnem ogorčenju, ki valuje med prebivalstvom in izročili obrambo verskih pravic v roke poštencih škofov Katoliške cerkve.

Dvajsetletnica umetniškega delovanja

Znani basist ljubljanske opere, brezdvomno eden najboljših slovenskih pevcev g. Julij Betetto praznuje tekoči mesec 20 letnico svojega umetniškega delovanja. Bil je prej član in solist dunajske dvorne opere.

Sinovi prezirajo svoje očete.

V Zadru je imel komendantor Gaetano Pepe predavanje o italijanskih izseljencih v južnoameriški državi Braziliji. Povedal je, da imajo izseljenci več italijanskih ljudskih sol in v mestu San Paolo celo italijansko srednjo šolo. Kjer ni italijanskih sol, tam se že drugi rod potniji in sinovi «krstijo s prezirom svoje očete — za Italijane.» Reforma Gentile je oropala Slovence slovenskih ljudskih sol. Ali ne bodo prihodnji radovi «krotili s prezirom svoje očete — za Slovence?» Da ne doživimo take sramote, se moramo boriti do zadnjega diha za slovenska šole.

Ne znamo!

Bliža se čas, ko bodo naše občine morale sestaviti proračune za leto 1924. Cenjenena pol. oblastva bodo proračune zahtevala, a župani tožijo, da jim nihče ne pove, kako jih je treba po novem načinu sestaviti. Kamor se obrnejo, kjer koli prašajo, povsod isti odgovor: Ne znamo!

Mesto da bi ljubezniva oblastva neprestano nadlegovala ljudstvo, najraje župane pouče, kakor je njih sveta dolžnost. Tukaj imate, gospodje, prav lepo polje, da se udeležite.

Papež in planinstvo.

Pij XI. ni le velik učenjak, ampak tudi ljubitelj planinstva. Mnogo je hodil na gore in spisal celo vrsto razprav o planinstvu, ki so ravno kar izšle pod naslovom «Planinski spisa duhovnika Ahila Ruttija.»

Slavna tisočletnica.

Bliža se čas, ko poteče 1000 let, ker je bilo ustanovljeno samostojno hrvatsko kraljestvo, ki je pozneje propadlo. Proslava se bo vršila v avgustu 1925. V ta namen se je ustanovil v Zagrebu že sedaj poseben odbor. V spomin na ta slavni dodek, se zgradi v Trnju, v bližini Zagrebu sijajna cerkev.

Razdeljevanje sadnih dreves.

V državnem sadovnjaku v Gorici (ulica Dreossi) so na prodaj nostopna cepljena sadna drevesa: jabolka, hruške, breskve, čresnje, slive, smokve in armelini. Drevesa stanejo pri prvi izbi 2 liri 50 v., steblo, pri drugi izbi 1 liri 50 v., pri tretji 50 v. ena na mestu, v goriskem sadovnjaku.

Kdor si zeli nakupiti sadike, naj se obrne na gorisko podprefekturo (gozdno ravateljstvo, soba 19.).

«Toti.»

Izgubila se je psica pasme «Doberman», ki sliši na ime «Toti.» Najditelj je naprosen, da jo vrne proti primerni nagradi v trgovino V. Vodopivec, Via Ascoli 27.

Fašjo v Trentu razpuščen.

Radi preprirov med fašisti mesta Trento je gl. tajnik Giunta razpustil tamkajšnji fašjo in izključil iz stranke nekega Pavla Nittija, ki je metoistični duhovnik.

Socialistična stranka proti raznarodovanju.

Zmerna socialistična stranka, ki jo vodi Turati, je imela pred kratkim v Milanu svoj občni zbor, na katerem je napovedala fašistovski vladi boj med drugim tudi zato, ker «ustvarja z nasilnim raznarodovanjem drugorodnih manjšin nov irendentizem.»

Vsak pravičen Italijan se torej že zgraža nad krivično politiko rimske vlade.

Visoko šolo za časnikarje

so ustanovili Čehi v Pragi. Otvorila se je meseca novembra tega leta.

Mladini so se polastili «Slov. Naroda».

V Sloveniji se je bila Demokratska stranka (bivši naprednjaki) razcepila v dve. Mlada struja ima glasilo «Jutro», starini pa «Slov. Narod.» Starini so ustanovili celo lastno stranko, in sicer zopet narodnopaedno. V zadnjih dneh so pa mladini zavzeli tiskarno «Slov. Naroda» in postali tam gospodarji. S tem je prišel tudi Narod v njihove roke. Oba dnevnika bosta glasili iste stranke.

Posvetitev drja Sbrniča v krškega škofa

se bo vršila dne 8. dembra v ljubljanski stolnici. Našega goriškega rojaka bo posvetil ljubljanski škof dr. Jeglič. Ustoličenje na krku pa se izvrši na dan pred božičem 23. decembra. Nasledniku drja Antona Mahniča pošiljamo goriški Slovenci še enkrat najpriskrnejše pozdrave!

Nova luka.

Belgrajska vlada dela priprave za zgradbo pristanišča na Sušaku. Nova luka bo tekmovala Reki.

«Slovenka.»

Novembrska številka radi preobrnega dela v tiskarni ni mogla iziti. V kratkem izideta novembrska in decembrska številka skupaj.

Popravek.

«Goriška Straža» je poročala, da je imenoval prefekt Pisenti posebne komisarije čez več občin in naložil vsaki občni okoli 300 lir stroškov na mesec. K temu smo rekli: ako bi dobili novi komisariji od vsake občine 300 lir na mesec, bi bile to sijajne plače na račun našega ljudstva.

Včeraj nam je pa od gor. podprefektore došla izjava odvetnika Mazzorellija, nečelnika komisarijev, v kateri pravi, da je bila za komisarije določena plača, ki znaša z vsem skupaj najmanj 1000 in največ 1500 lir na mesec.

Nato pravi izjava dobresedno:

Kaj je novega na deželi

KNEŽA.

Malokedaj se sliši v «Straži» glas o naši vasi. Sedaj, ko se oglašamo, moramo pa poročati žalostne reči. Že mesec dni dežuje v naših krajih. Imeli smo hude nalive, ki so preplavili polja, travnike in njive; voda odnaša zemljo in prizadeva kmetom ogromno škodo. Jasen dokaz, kam vede brezumno sekanje gozda. Prej je šuma vodo zadrževala in ohranila zemljo na mestu. Ako bodo kmetje nadaljevali s sekanjem, se bo spremeni naša lepa gruda v Kras. Mesto zemlje bomo imeli skaló in pusto kamenje. Knežani, spametujte se!

KLAVŽE.

V naši vasi vlada velika revščina. Zemlje imamo premalo zaslužka na železnici ni skoro nič več in tudi tovarna za lesno industrijo in led, nam ne daje več kruha. Tovarna je že par mesecev zaprta in vsi, ki so bili v njej zaposleni, so danes na cesti.

Tovarna je v takem stanju, da se močno bojmo, da ne zdrči nekega lepega dne v Klavžarsko jamo.

Res hudi časi so prišli nad nas. Kaj bo z nami, če se razmere kmalu ne izboljšajo?

V GRAPAH.

Pri raznih posestnikih so financarji zaplenili večje količine žganja, češ da je bilo kuhano letos proti vsem predpisom. Lastniki so ogorčeni ugovarjali in dokazovali, da je žganje staro. Vse zaman! Financarji so trdili svojo in so ljudi prisilili, da so podpisali izjavo, da je žganje novo. Kaj so hoteli kmetje, ko so jim fi-

«K celokupnim stroškom je prispevala država z lepim prispevkom 100.000 (sto tisoč) lir, za ostalo bodo morale pa skrbeti občine z zneskom, ki se giblje v najmanjših mejah in znaša od 200 do 400 lir na mesec po večji ali manjši važnosti občine.»

Iz te izjave vidimo:

1.) Naše poročilo, da morajo plačati slov. občine srednjo svoto 300 lir na mesec, je uradno potrjeno.

2.) Gospodje komisariji ne vtaknejo vsega denarja v žep kot mesečno plačo, ampak kvečjemu 1500 lir. Zato ne bo vlekel Giuseppe peternel 1800 lir na mesec, ampak kvečjemu 1500. Pač pa mu bo tekla kakor smo pisali, kljub temu trojna mezda: poleg zgornje plače, vleče plačo doželnega uradnika, ki znaša gotovo več kot 1000 lir, nato plačo navadnega obč. komisarja v Kanalu 300 lir, in ni izključeno, da ima še plačo kot urednik «Ere Nuve» (Nove Dobe). Ker nečemo biti krivični, priznavamo, da vleče revček kvečjemu kakih 3000 lir na mesec.

3.) Iz izjave vidimo še nekaj: ljudskega denarja se ne bo potrosilo le 200 do 400 lir za vsako občino na mesec ali okrog 300 lir, kakor smo bili pravilno poročali, ampak povzihu še «lep prispevek 100.000 lir» iz države blagajne.

Stvar je torej še mnogo hujša, kakor smo bili mi pisali. Ljudstvo bo moralo plačati še 100.000 lir več. Kajti 100.000 lir ne dajo gospodje iz svojega žepa, ampak iz državne blagajne, to se pravi, da jih vzamejo od denarja davkoplačevalcev. Torej še večja bremena, nego smo mi poročali. Ta popravek v Straži prav radi priobčujemo.

S sklepu pripominjamo: pametni zložitvi občin ne nasprotujemo, izjavljamo pa še enkrat, da so komisariji popolnoma nepotrebni. Čemu nalagati revnemu ljudstvu na sto tisoče lir novih bremen, ako se da zadeva rešiti z rednimi uradniki na dež. odboru!? Ali ni rekel Mussolini, da je treba štediti «do kosti?»

manjarji grozili z batinami? Ali mislijo oblastva, da bodo na naši zemlji vladali z grožnjami, klopota mi in batinami?!

BILJE.

Naše «Kmetijsko društvo» je začelo pred nekaj tedni z zgradbo lastnega doma. Ker smo imeli zadnje tedno ugodno vreme in ker so se društveniki — delamo v lastni režiji — v vsem lotili dela, je stavba že pod streho. Stavba ima zelo lepo in ugodno lego ob začetku vasi na križišču, kjer se loči cesta v vas od glavne ceste. Nudila bo lahko streho celi naši zadružni in prosvetni organizaciji. Zato smo novega «doma» vsi prav odkritosrčno veseli in z zadoščenjem gledamo, kako delo vrlo napreduje.

«Miklova Zala» v Mirnu.

Slov. Izobr. društvo v Mirnu pri Gorici priredi drugo nedeljo dne 2. dec. t. ljudsko igro «Miklova Zala». Dobro znana Sketova povest o Miklovi Zali je izdala družba sv. Mohorja. Povest je dramatisiral A. Cerar — Danilo. Igra je sestavljena iz 8 krasnih slik, ki nas peljejo nazaj v dobo turških vpadov v slovenske pokrajine. — Društvo je poskrbelo za vprizoritev te lepe povesti vse potrebne priprave. Seenerija s krasno električno razsvetljavo bo vsestransko popolna. Pestre turške obleke ter razne priprave iz tedanjih časov bodo gotovo vzbujale občno pozornost. Krasna igra, v kateri se nam zrcalijo grozni časi turških vpadov, a na drugi strani junastvo in zavednost slovenskega kmeta bo zanimala vse zavedne Slovence.

GOSPODARSTVO

Novo občinsko gospodarstvo

VI.

Davek od najemninske vrednosti.

(Tassa sul valore locativo.)

Davek od najemninske vrednosti mora plačati vsakdo, četudi ni **pistojen** v občino, kdor ima v občini opremljeno hišo, oziroma opremljeno stanovanje. Davek mora plačati ne glede na to, ali je pohistvo njegovo ali pa last drugega. Davek se mora plačati, tudi če v hiši, oziroma v stanovanju ne bivaš; ravno tako tudi v slučaju ako stanuješ v hiši samo nekaj mesecev. Davek se mora plačati, tudi ako je hiša oziroma stanovanje nekaj časa v letu nemeblirana.

Poleg davka od najemninske vrednosti od stanovanj

se mora plačati davek tudi od neposrednih pritisklin opremljene hiše, oziroma stanovanja. Za neposredne pritiskline se smatrajo vrtovi, skednji, lope, hlevi.

Kdo mora plačati ta davek?

Za opremljena stanovanja, ki niso oddana v najem kakor tudi za meblirana stanovanja, ki so oddana v najem, mora plačati davek od najemninske vrednosti lastnik hiše.

Od neopremljenih stanovanj, ki so oddana v najem, mora plačati davek najemnik.

Za stanovanja — (opremljena in neopremljena), — ki se oddajo v **podnajem**, mora plačati davek **prvi** najemnik.

Lastnik in prvi najemnik

lahko zahtevata povračilo davčne svote od najemnika, oziroma od podnajemnika.

Od tega davka se oproščena sledeča stanovanja:

- 1.) hiše in stanovanja, ki niso skozi celo leto opremljena;
- 2.) podezelska poslopja, ki služijo izključno za stanovanje kmetov; hlevi ter prostori za shrambo in prvo predelovanje kmetijskih pridelkov;
- 3.) tovarne in obrtne naprave s pripadajočimi shrambami (magazini);
- 4.) prostori javnih uradov, zavodov (konviktov), javnih in zasebnih sol, dobredelnih zavodov: bolnišnic, sirotiniskih in otroških prebivališč.

Niso pa oproščena od tega davka stanovanja ravnateljev, upraviteljev, nameščencev in učiteljev gori imenovanih ustanov.

Kako se ugotovi najemninska vrednost?

Vsak davkoplačevalec mora na občinskem uradu izročiti davčno prijavo. Občine določijo v izvršilnih redih rok in način, kako se morajo izvršiti davčne izjave. Kdor ne izvrši prijave v določenem roku, mora plačati denarno kazen v višini odmerjenega davka. Davkoplačevalec, ki izvrši nepopolno davčno prijavo, mora plačati kot denarno kazen razliko med zneskom, ki ga je prijavil in zneskom, ki se mu je odmeril.

Najemninska vrednost se določi na podlagi resnične ali pa dozdevne najemnine. Najemninska vrednost **neopremljenih** stanovanj, ki se oddajo v najem, se mora prijaviti v smislu pismenih ali pa ustnih najemninskih pogodb. Pri **opremljenih** stanovanjih, ki se oddajo v najem, se mora prijaviti celotna najemnina; navesti se pa mora tudi del najemnine, ki bi se moral plačati za stanovanje, če bi ne bilo opremljeno.

Davčnim prijavam

se morajo priložiti glede najemninske vrednosti pismene pogodbe v izvršniku ali pa v prepisih, ki jih morajo podpisati davkoplačevalci. Prepisa **ni** treba kolkovati. Ako ni pismenih najemninskih pogodb, se mora najemninska vrednost prijaviti pismeno v smislu ustnih dogovorov; ravno tako se mora pismeno naznaniti glavne točke ustnih dogovorov. Davčne prijave, ki bi ne upoštevale gori imenovanih formalnih določb, se ne smatrajo za izvršene.

Ako bi se ne mogla najemninska vrednost izračunati na podlagi pismenih, oziroma ustnih dogovorov, potem se lahko izračuna na podlagi hišnih dohodkov, ki so se odmerili pri državnem stavbinskem davku.

Kdo odmeri imenovani davek?

Občinski svet izvoli tri osebe v pregledno komisijo, ki odmeri najemninsko vrednost. Občinski svet izvoli tudi tri namestnike. Člani te komisije **ne** smejo biti: poslanci, sodnijski uradniki, častniki, osebe, ki nimajo v dotični občini rednega bivališča, osebe nad 65 let stare ter osebe, ki bi ne mogle radi boleznimi izvrševati tega posla.

Vse druge polnoletne osebe

morajo sprejeti izvolitev v to komisijo. Drugače morajo plačati denarne kazni, in sicer: 25 lir v občinah, ki nimajo nad 500 prebivalcev; 50 lir pri 500 do 10.000 prebivalcev i. t. d. Kdor je bil izvoljen v komisijo in ne bi odgovoril v roku 8 dni, ko mu je bila izvolitev javljena, bo moral plačati tudi gori imenovano denarno kazen, ker se ta molk mora smatrati za zavrnitev izvolitve.

Član komisije, ki bi se ne vdeleževal sej, ne da bi svoje odsotnosti prijavil in opravičil ter bi s svojo odsotnostjo povzročil nesklepčnost seje, mora plačati za vsaki slučaj neprijavljene in neopravičene odsotnosti v občinah do 500 prebivalcev 2 liri, v občinah od 500 do 10.000 prebiv. pa 5 lir denarne kazni.

Predsednik komisije

mora vsak slučaj odsotnosti enega ali drugega člana prijaviti občinskemu svetu, ki slučaj prouči. Ako ni odsotnost opravičljiva, izroči občinski svet tozadevne spise sodišču.

Pravice komisije.

Pregledna komisija sme zahtevati radi ugotovitve najemninske vrednosti pregled uporabnih in potrebnih listin pri vseh javnih uradih. Isto pravico ima tudi deželni upravni odbor.

Pravna sredstva davkoplačevalcev.

Ko je pregledna komisija ugotovila in odmerila najemninsko vrednost stanovanj (kakor tudi **društvenih, družabnih prostorov in prostorov zasebnih podjetij**), sestavi seznam prizadetih davkoplačevalcev. V tem seznamu se mora navesti najemninska vrednost, ki jo je prijavil davkoplačevalec kakor tudi ona, ki jo je določila komisija.

Ta seznam davkoplačevalcev se mora izložiti davkoplačevalcem v pregled. Izpostavitev davčnega seznama naznaniti zupan s pozivom, da naj davkoplačevalci v roku, ki je določen v občinskem izvršilnem redu, prijavijo svoje rekurze.

O teh rekurzih

razpravlja in sklepa pregledna komisija v določenem roku; razsodbe se naznanijo prizadetim. V roku **20 dni** po prijavi izida prvega rekursa, se prizadeta stranka lahko pritoži na deželni upravni odbor v Vidnu.

Razsodba deželnega upravnega odbora glede višine najemninske vrednosti je pravomočna. Ravno tako se ne more več zahtevati znižanje najemninske vrednosti, ako se ni vložil priziv v roku 20 dni na deželni upravni odbor.

Delo občinskega odbora.

Občinski odbor pregleda po ugotovitvi najemninske vrednosti od strani pregledne komisije, oziroma deželnega upravnega odbora seznam davkoplačevalcev ter sestavi na podlagi najemninskih vrednosti, razpredelnico davka. V tej razpredelnici se mora navesti tudi najemninske vrednosti, od katerih je bil odmerjen davek. Istotako se mora v tej razpredelnici navesti tudi denarne kazni strank, ki niso izvršile predpisane davčne prijave.

Proti predpisu višine davka

lahko vloži davkoplačevalec v roku **6 mesecev** po objavi davčne razpredelnice

rekurz na sodnijo: proti odmerjeni višini najemninske vrednosti pa se ne more več pritožiti, ker bi to moral že prej storiti.

Radi stvarnih pogreskov, ki so se dogodili pri sestavi razpredelnice davka, se lahko vloži **rekurz** v roku **treh mesecev** po objavi iste, in sicer na občinski odbor, ki izvrši nato potrebne popravke.

Rekurz proti odmeritvi davka nima odločilne moči; ako je rekurz uspešen, se mora povrniti že vplačana svota.

Višina davka od najemninske vrednosti.

Ta davek je lahko **proporcionalen** (razmeren) ali pa **progresiven**. Proporcionalen je ako se odmeri **enako** odstotkov od vsake najemninske vrednosti, ne glede na njeno višino. Ako se uvede **proporcionalen** davek, se ne sme več odmeriti **ko dve odstotka** od najemninske vrednosti. Ako se pa uvede **progresiven** davek (to pomeni: za različno visoke najemninske vrednosti, se določi tudi različno visoki odstotek), potem mora občinski izvršilni red obsegrati tudi sledeče določbe:

- 1.) najemninske vrednosti se razdelijo v posebne skupine;
- 2.) določiti se mora skupina, ki je oproščena od davka;
- 3.) določiti se mora tudi **odstotek** za vsako skupino, **odstotek** ne sme biti nižji od 4% in ne višji od 10%.

Vrsto davka (sorazmeren ali progresiven) določi **občinski svet**. Pri tej izbiri je občinski svet popolnoma prost. **Mi pa svetujemo vsem občinam, ki bodo**

uvedle ta davek, da uvedejo progresivni davek, ki je edino pravičen in socialen.

Z odlokom-zakonom od 9. aprila 1921 st. 374. so se občine pooblastile, da lahko **podvojijo** gori imenovane davčne odstotke. To pooblastilo se je podaljšalo po odloku-zakonu od 23. oktobra 1922., st. 1388.

Kdaj je bil uveden v Italiji ta davek?

Davek je uvedel odlok-zakon od 28. junija 1866, st. 3023. Splošno izvršilno naredbo je izdal odlok-zakon od 31. januarja 1867 st. 3524.

Davek od najemninske vrednosti je realni (predmetni) davek, ker zadene vsako najemninsko vrednost v občini ne glede na to ali pripada poslastnik, oziroma lastnik k občini.

Do zadnjega časa

je občina lahko uvedla davek od najemninske vrednosti in že razloženi družinski davek **obenem**. Kraljevi odlok od 4. aprila 1923 st. 826 (razglašen v Gazzetta Ufficiale št. 93 od 20. aprila) je pa **odredil, da ne smeta družinski in davek od najemninske vrednosti zadeti istega davkoplačevalca.**

Tajništvo K. D. Z. v Gorici.

—«0»—

Davek na vino se ne zmanjša.

Časopisi pišejo, da je finančni minister odgovoril županom okrožja Alba v starem kraljestvu, ki so zahtevali znižanje davka na vino, da sedanje stanje državnih financ takega znižanja ne dovoljuje.

Mestne novice

Deseti brat v Gorici.

Dramatični krozek v Gorici vprizori v soboto dne 1. decembra ob 20½ in v nedeljo dne 2. decembra t. l. ob 15½ (ob 3½ pop.) v Trg. domu znano ljudsko igro «Deseti brat». Glasbene točke bo izvajal orkester gor. godbenega sindikata. Ker so z uprizoritvijo te igre združeni velikanski stroški, upamo, da bo sl. občinstvo znalo ceniti požrtvovalnost in trud mladih diletantov in se vdeležilo prireditve polnostevilno.

Posebno opozarjamo naše okoličane na nedeljske predstave, ki je predvsem njim namenjena, ker se vrši na dan pred običajnim trgov. sv. Andreja. Predprodaja vstopnic od četrtega do sobote večer v Narodni knjigarni, Via Carducci 7.

Umrla je

zadnji četrtek, zadeta od mrtvouda, Helena Osana, stara 66 let, kuharica pri prevzv. knezonads v kofu. Pokojnica je bila v službi petih škofov, in sicer prevzv. gg. Glavine, Štrka, Zorna, Jordana in sedanje vladiki. Bila je priljubljena pri vseh, ki so jo poznali in jo bodo vsi ohranili v dobrem spominu. Blag ji spomin!

Plat zvoná!

Minister Gentile pravi, da naš domači jezik ni izključen iz šol, ker da se podučuje celo v drugojezičnih krajih. To pa za goriško mesto ni več resnično. Goriški magistrat ga je popolnoma izključil. V prvem razredu in od četrtega razreda dalje se naši otroci ne uče več slovenščine. Vzeli so nam še tisto drobtinico, ki jo je minister obljubil. Otroci so v šoli podobni nemim kipom, da je izključen vsakršni uspeh. Našim otrokom se pozna žalost na obrazih, ko v šoli poslušajo, pa nič ne razumejo. Učiteljsvo samo bi se moralo sramovati ta-

ke metode. Taka šola je le potvora prave šole.

Opozarjamo merodajne kroge na nezakonito postopanje goriškega magistrata, ki ni določil niti tistih par uric za slovenščino, ki jih je minister obljubil. Ubogi starši so zastoj vpisovali svojo deco v prvi slov. razred. Sedaj je res nujna potreba, da otvorimo v Gorici za slov. deco zasebno ljudsko šolo!

Zmrtna kosa.

Minuli teden je umrl vojni invalid Alojzij Kralj, sin znanega tovarnarja kisa g. Kralja v kapucinski ulici. Na posledicah vojne je pokojni mnogo pretrpel. Preostalim naše sožalje.

— V noči na soboto 24. t. m. je nenadoma preminul znani trgovec in industrijale Josip Bratina. U. p. v. m.

Ubogi nageljčki.

Pred par dnevi je umrl črkostavec Ivan Povodnich, socialist, ki je bil svoječasno predsednik upravnega odbora okrajne bolniške blagajne. Njegovi tovariši so mu položili na krsto vnc iz rudečih nageljčkov z rudečo zvezdo. Pri pogrebu so pa morali vsled nastopa policije odstraniti rudeče znake, ker je bila baje ogrožena javna varnost!

Pozabil je nekaj lir.

Pred kratkim je prenočil v našem mestu v restavraciji poleg južnega kolodvora tujec, ki je pozabil v postelji vrednostnih papirjev za približno 800.000 lir. Tujec je odpotoval proli Benetkam in sedaj tekajo za njim brzozavke, v katerih ga opozarjajo, da je pozabil tisto majhno svrto in vabijo, naj jo vendar zopet vzame. Do danes se bogatin ni še oglasil. Mož gotovo ni velik revež, če se mu doslej ni zdelo še vredno, da bi poprašal po denarju. Pravijo da je tujec Anglež.

NOV ZOBOZDRAVNIK
specialist za bolezni v ustih in na zobeh

M. U. dr. LOIZ KRAIGHER

z nemškim državnim zobozdravniškim izpitom

sprejema v Gorici na Travniku št. 20-I.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Smihel: J. Ž. Zadevo izročili tajnistvu Km. in del. zveze, ki bo stvar proučilo in o tem v listu poročalo.

St. Peter pri Gorici: B. Vasega dopisa ne priobčimo, ker s takim listom, kakor je N. Doba, ne polemiziramo.

Avče: Velja isto kar glede St. Petra. Ne moremo drugače.

Cerkno: J. B. 1) Ugotovljeno je, da se v Rusiji še nahajajo ujetniki, ki so italijanski podaniki. 2) Rimska vlada je poslala v Rusijo posebno komisijo, ki išče te ujetnike. 3) Gospod Cej biva v Gorici, via Ponte Isonzo št. 4 (pri gosp. Novicu). O ostalem bomo prihodnje poročali.

POSLOVODJA za mešano trgovino, najmanj 24 let star, zmožen slovenskega in italijanskega jezika, se sprejme takoj. Plačilo po dogovoru. Spricevala naj se predložijo do 5. decembra t. l.

«Občno konsumno društvo» v Idriji.

NOVO UREJENA KAVARNA z dnevnim koncertom se odda v najem s 1. jan. 1924. za dobo 5 eventuelno 10. let. Potrebuje se kavejca 125.000 lir. Poročila daje lastnik Ivan Kos, Celje.

POZOR! POZOR! Amerikanci obrtniki!

Trgovska hiša, enonadstropna na glavnem trgu v Cerknici z vsem trgovskim inventarjem je na prodaj; v pritličju 1 kuhinja, 1 soba in trgovski lokal s kletjo, v prvem nadstropju 5 sob. K hiši spada še poslopje s tremi sobami, kuhinjo, malim vrtom, hlevom za 18 glav živine in vodovodom, skladišče za nekoliko vagonov blaga, navadni hlev s trgovsko tehtnico, šupa in skedenj z lepim vrtom. Hiši pripada gozdna in pašniška pravica. Pri hiši že vpekljana trgovina z živino. Vprašajte na naslov: Ivan Zgonc, trgovec v Cerknici pri Rakeku, Jugoslavija.

Odrednik

dr. Delfido Paglilla

se je preselil na

Corso G. Verdi št. 3, Gorica - Telef. 203

HIŠA v lepi legi, in sicer pritličje eno nadstropje (kuhinja in 7 sob: pritliklinami) z vrtom, je na prodaj. Informacije v pisarni odvetnika dr. Karola Podgornika v Gorici Via Codelli 18.

Za sv. Miklavža

priporoča Knjigarna Kat. tisk. društva za otroke bogato izbiro knjig s slikami, in sicer z besedilom ali pa brez njega.

Nova knjiga za naše malčke: Karol Širok: Slepí slavčki, vsebuje 4 lepih mladinskih povesti in druge. Cena trdovezani knjigi

5 lir

**PRIMORCI, POZOR!
JAKO UGODEN NAKUP!**

Proda se hiša obsegajoča 3 sobe, kuhinjo, klet, hlev, pod, lopo, drvarnico, kovačnico, svinjak, vrt, 3 njive, 4 parcele gozda. Krasna lega 1/4 ure oddaljena od železn. postaje Domžale in 1/4 ure od nove radiotelegraf. postaje. Hiša pripravna za vsako obrt, osobito za gostilno, ker se koncesija lahko dobi.

Istotam se prodaja tudi več stavbenih parcel, skupaj ali posamezno. Iste so tik železn. postaje Domžale. Najlepsi prostori, zelo pripravní za industrijo in hotelske stavbe. Cena in kupni pogoji zelo ugodni. Natančna pojasnila daje: **Franc Repanšek, Domžale, Jugoslavija.** Pozor! Amerikanci obrtniki! Pozor!

ODVETNIK

Dr. Rihard Faninger

je otvoril v Maribor lastno pisarno. Na razpolago je s sveti, zlasti vsem, ki se mislijo izseliti v mariborski okraj.

Knjigarna Kat. Tiskovna društva
v Gorici, via Carducci 4

ima v zalogi voščene cerkvene sveče iz svečarne: I. Kopač & Kie., v Ljubljani in tudi ceneje vrste tukajšnjih tovaru.

Kupuje vosek po najvišjih tržnih cenah.

Najvišje cene plačam

za kože: lisic, kun, podlasic, zajcev, mačk, veveric, jazbecov i. t. d., i. t. d.

Sprejemam pošne pošiljkatve!

Walter Windspach

GORICA - VIA CARDUCCI št. 10

ZAHVALA.

Vsem, ki so na katerikoli način izkazali zadnjo čast našemu preblagemu sinu in bratu,

g. Alojziju Kralj,

izrekamo tem potom najprisrčnejšo zahvalo.

Gorica, dne 23. novembra 1923.

Zalujoča družina **KRALJ.**

POVERJENIKA OZIROMA POVERJENICO z znanjem slovenskega in italijanskega jezika v govoru in pisavi sprejme takoj tvrdka z manufakturnim blagom v Vidmu. Naslov pri upravi «Goriške Straže».

Kmetovalci!

Kdor želi **TOMAŽEVO ŽLINDRO**, kalijevo sol ali druga umetna gnojila, naj jih naroči pri domači hranilnici ali zadrugi, v goriški okolici pa pri

Zadružni Zvezi v Gorici

Corso Giuseppe Verdi 37, I. nadstropje.

VELIKE ZALOGE

PO ZNIŽANIH CENAH

Izredna prodaja na račun tovarnarjev.

VIDEM - Via Savorgnana št. 5 - VIDEM

VELIKANSKA ZIMSKA PRODAJA

V bogati zalogi raznovrstnega zimskega blaga nudimo svojim cenj. odjemalcem zadovoljivo izbero po najnižjih cenah.

Naštejemo nekatere kose:

Brisače „Nido ape“ L. 2.90	Gobaste brisače L. 2.75	Angleško lahko platno, m. po . . . L. 3.95
Obrobline žepne rute „ 0.75	Ženske, črne in barvane nogavice „ 2.75	Ženski jopiči „ 7.90
Moške nogavice „ 0.95	„Oxford“ za srajce, m. po „ 2.95	Vezena spodnja krila „ 9.90
Čajni prtíči „ 1.25	Domače platno, m. po „ 2.80	„Combineuse“ za gospe „ 14.90
Cvirnatí prtíči „ 2.25	„Velour“ za ženske plašče, m. po „ 22.—	Rjuhe z živim robom „ 29.90
Gobasti prtíči „ 1.75	Srajce vezene „ 8.90	Posteljna odeja „ 27.90
Kuhinjske brisače „ 1.90	Ženski jopiči vezeni „ 3.50	Volnena odeja „ 29.90
Obrobline prtíči „ 2.50	Dvonitno sukno 100 cm. „ 4.25	Žimnata blazina „ 49.90
Madapolan, m. po „ 2.50	Prehodne preproge, m. po „ 4.50	Vezana rjuha za 2 osebi „ 49.90
Švicarska vezanina „ 2.50	Preproge za pred posteljo „ 4.90	Kovtri barvani „ 59.90
		„Doubleface“ za moške plašče, m. po „ 29.—

Bogata izbira moškega in ženskega blaga. — Najfinejši plašči. — Žametno blago za lovce. — Izgotovljeno perilo. — Spugna blago za ženske ebleke. — Platno razne višine. — Prti in prtíči. — Brisače. — Namizno perilo. — Volnene in bombaževe maje. — Preproge. — Zavese. — Prevlake za mobiljo. — Posteljne odeje vseh mer. — Opreme za neveste, za prenočišča, za zavode, za penzije, blazine izgotovljene iz žime in volne.

Posebno črno blago za duhovinke. — Neposreden uvoz volne za matrace.

Vsako blago, ki ne odgovarja bodisi po kvaliteti bodisi po ceni se lahko vrne.

Na debelo in drobno! - **STALNE CENE!** - Posebni popusti za razprodajalce.

Stalna izložba z zaznamovanimi cenami